

Ministerstwo Sportu i Turystyki

Charakterystyka przyjazdów do Polski w I półroczu 2015 roku

W 2015 r., podobnie jak w roku ubiegłym, badania statystyczne w zakresie zagranicznej turystyki przyjazdowej prowadzone są przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Ministerstwem Sportu i Turystyki, Narodowym Bankiem Polskim a Głównym Urzędem Statystycznym.

Badaniami objęte są podróże do Polski odbywane przez nierezydentów¹, tj. osoby, które nie mieszkają na stałe na terenie Polski. W grupie odwiedzających Polskę znajdują się także Polacy, którzy wyjechali do innego kraju i mieszkają tam ponad rok. Zmienia to dość znacznie strukturę badanych, wśród których znaczącą rolę zaczęli odgrywać obywatele polscy.

Przyjazdy do Polski

W ciągu pierwszych sześciu miesięcy 2015 r. było, według szacunków Ministerstwa, prawie 37,7 mln przyjazdów cudzoziemców, tj. o 5% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Liczbę turystów oszacowano na 7,781 mln (o 4,7% więcej niż w analogicznym okresie 2014 r.).

Tabela 1. Liczba przyjazdów w I półroczu 2015 r. według głównych grup krajów (w tys.)

Kraj/grupa krajów	Przyjazdy ogółem	Dynamika I poł. 2015/I poł. 2014 w %	w tym turyści	Dynamika I poł. 2015/I poł. 2014 w %
Ogółem	37 695	105,0	7 781	104,7
27 krajów UE	29 119	104,7	5 524	105,2
Stara UE	17 772	103,3	4 205	98,1
Niemcy	15 974	104,3	2 850	104,5
Wielka Brytania	420	110,2	322	112,6
Francja	255	104,9	189	106,2
Włochy	224	104,7	200	104,2
Niderlandy	217	106,9	177	107,3
Austria	180	101,1	147	100,7
Szwecja	136	114,3	115	113,9
<i>Pozostałe kraje 15UE</i>	595	106,8	525	107,4
Nowa UE	10 978	103,5	909	94,2
Czeska Republika	5 925	103,3	125	105,0
Słowacja	2 999	108,7	73	107,4
Litwa	1 392	104,3	331	103,4
Węgry	138	103,8	110	103,8
Łotwa	332	100,6	162	98,8
<i>Pozostałe kraje 12UE</i>	328	104,8	195	103,7
Sąsiedzi spoza Schengen	7 545	106,0	1 422	103,3
Ukraina	4 676	118,8	616	115,4
Białoruś	1 712	89,9	384	99,5
Rosja	1 156	90,7	421	92,3
Ważne zamorskie	347	102,1	274	101,9
USA	235	111,4	180	111,1
<i>pozostałe zamorskie*</i>	112	86,8	93	86,9

¹ Przez **nierezydenta** należy rozumieć osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania za granicą danego kraju, Mianem **rezydenta** w rozumieniu ustawy Prawo dewizowe, określamy osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania w danym kraju.

Reszta świata	684	107,5	562	104,7
----------------------	-----	-------	-----	-------

*Australia, Japonia, Kanada, Korea Płd.

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

Według danych GUS w ciągu I półrocza 2015 roku z obiektów noclegowych skorzystało o 3,4% więcej cudzoziemców niż w tym samym okresie 2014 roku, a liczba udzielonych im noclegów wzrosła o 5,7%. Analizując zmiany według miesięcy największe wzrosty obserwowano w styczniu, lutym, kwietniu i czerwcu br. Do krajów o największym wzroście liczby korzystających z polskiej bazy noclegowej należą Hong Kong (o 37,5%), Chiny (o 28,1%), Portugalia (o 27,5%), Słowenia (o 27,4%), Turcja (o 21,3%), Malta (o 20,9%), Belgia (o 17,3%), Norwegia (o 17,1%), Szwecja (o 16,6%), Litwa (o 16,3%), Szwajcaria (o 15,2%), Grecja (o 14,5%) i Hiszpania (o 14,4%).

I. Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych w I półroczu 2015 roku

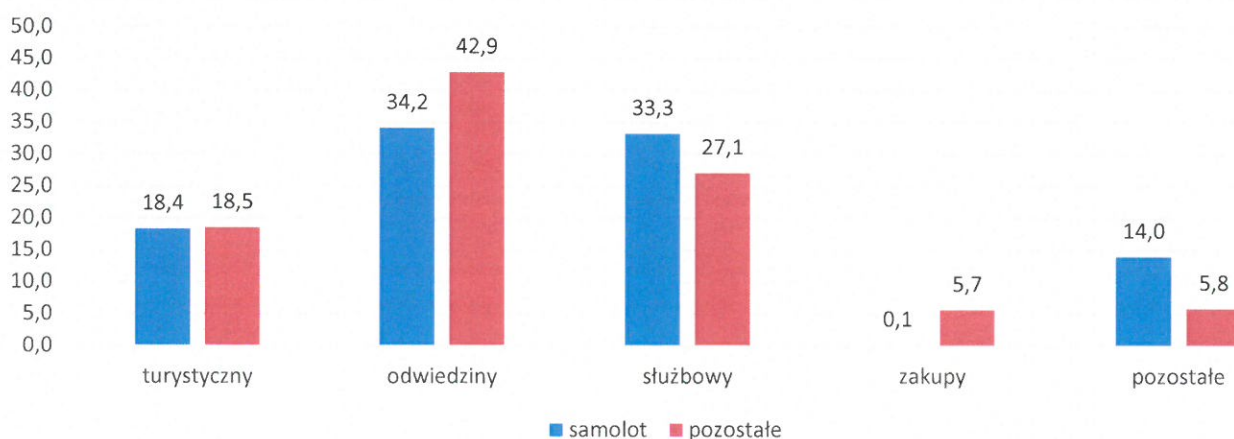
Tabela 2. Cele przyjazdów (%)

Główne cele przyjazdów (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Rosja Białoruś Ukraina	Główne zamorskie
Służbowe	28,7	12,5	22,8	54,9	49,8	20,9
Turystyczne	18,4	13,6	24,1	22,1	15,2	28,4
Odwiedziny	40,7	66,0	42,5	13,6	11,9	44,6
Tranzyt	2,1	1,6	1,6	2,7	4,3	0,8
Zakupy	4,4	1,8	0,6	3,5	16,8	0,0
Inne cele	5,8	4,6	8,3	3,2	2,0	5,1

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

Wyniki badań uzyskane w pierwszej połowie 2015 roku wskazują na utrzymanie się tendencji w strukturze przyjazdów według celów. Wzrosła liczba przyjazdów służbowych i turystycznych, natomiast nieznacznie zmniejszył się udział przyjazdów w odwiedzinach do krewnych i znajomych. Podobna tendencja została zanotowana odnośnie przyjazdów z Niemiec i krajów zamorskich.

Rys. 1. Zróżnicowanie celów pobytu według środka transportu (%)

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

Samolot stanowił główny środek transportu dla turystów przyjeżdżających do Polski w celach służbowych i pozostałych. W przypadku odwiedzin i zakupów przeważały podróże odbywane innym środkiem transportu (autobusem, samochodem, pociągiem itp.).

Tabela 3. Długość pobytu (%)

Liczba noclegów (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Rosja Białoruś Ukraina	Główne zamorskie
1 do 3 noclegów	55,9	42,3	44,3	90,8	88,1	20,4
4 do 7 noclegów	31,1	45,0	38,5	6,3	8,1	22,9
8 do 28 noclegów	11,6	12,2	16,1	2,7	3,3	45,5
Ponad 4 tyg.	1,3	0,4	1,2	0,2	0,5	11,2
Średnia liczba noclegów	5,1	5,1	5,5	2,1	2,5	15,8

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

W I półroczu 2015 roku uległa skróceniu średnia długość pobytu w Polsce do 5,1 noclegu (w I połowie 2014 r. – 6,1). Najdłużej w Polsce przebywali turyści z krajów zamorskich i „starej Unii 14”, najkrócej, podobnie jak w poprzednich latach, turyści z grupy nowych krajów Unii i sąsiedzi ze wschodu.

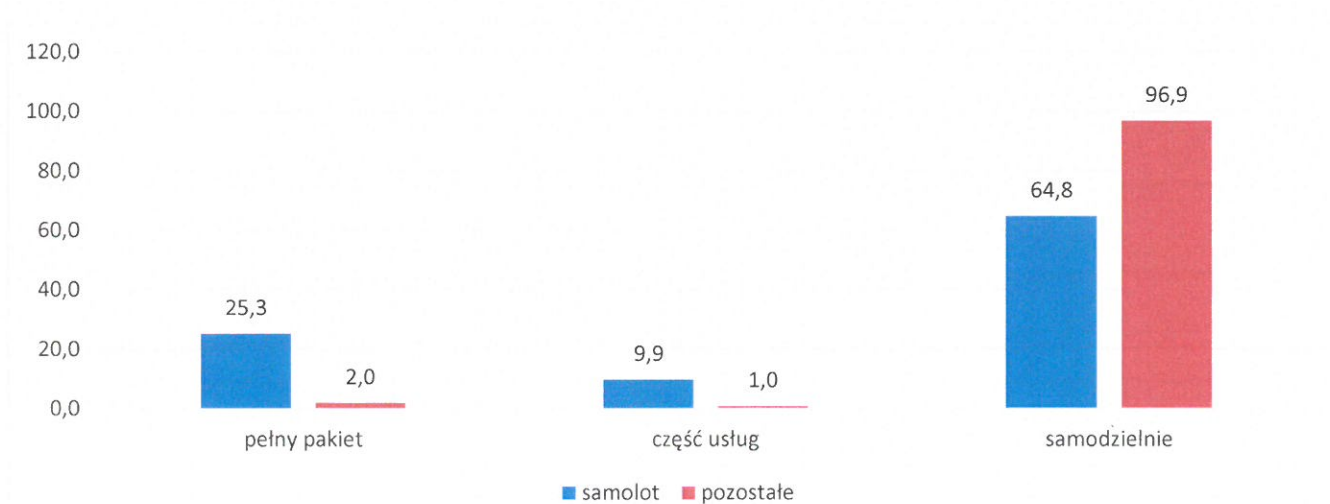
Tabela 4. Sposób organizacji przyjazdu (%)

Organizacja przyjazdu (%)	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Rosja Białoruś Ukraina	Główne zamorskie
Zakup pakietu	7,8	3,0	12,3	2,8	1,1	23,0
Zakup części usług	3,1	1,1	5,4	2,2	3,4	7,3
Samodzielnie	89,1	95,8	82,3	95,0	95,4	69,6

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

W pierwszej połowie 2015 roku w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku spadł udział przyjazdów organizowanych samodzielnie. Największy odsetek kupujących pakiety był jak zwykle wśród turystów z krajów starej Unii 14 i krajów zamorskich. Więcej organizujących sobie samodzielnie podróż było wśród turystów podróżujących innym środkiem podróży niż samolot.

Rys. 2. Zróżnicowanie sposobu organizacji podróży według środka transportu (%)

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

Głównym rodzajem bazy wykorzystywanej przez turystów zagranicznych przebywających w Polsce były mieszkania u rodziny i znajomych. Drugą grupę stanowiły obiekty hotelowe (mniejszy udział niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). W bazie hotelowej największy odsetek stanowili turyści z krajów zamorskich, z krajów starej Unii 14 i sąsiedzi ze wschodu.

Tabela 5. Baza noclegowa (%)

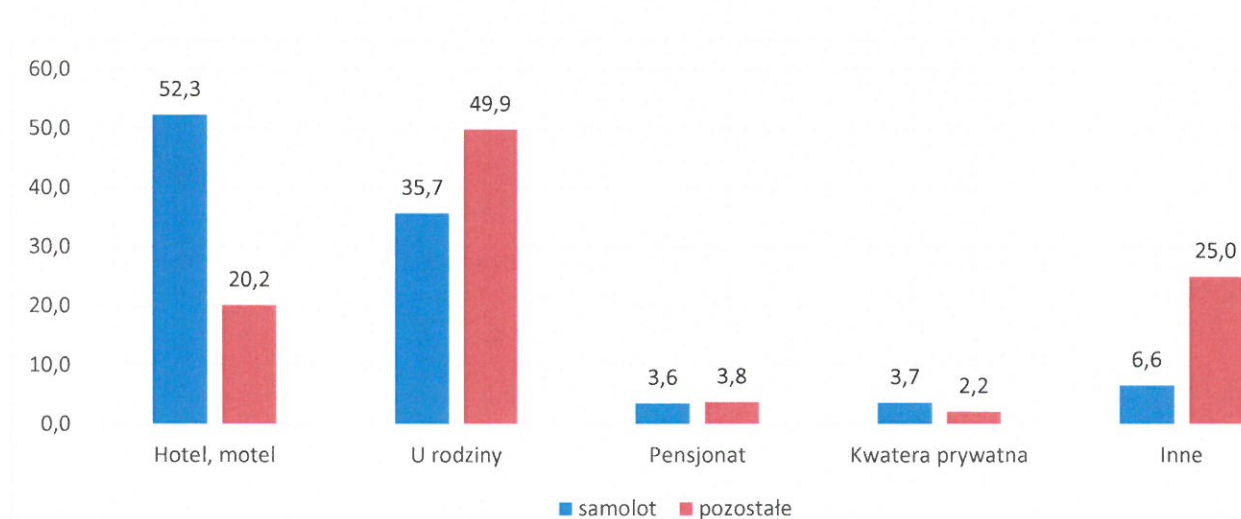
Miejsce noclegów (%)*	Ogółem	Niemcy	14 UE	Nowe kraje UE	Rosja Białoruś Ukraina	Główne zamorskie
Hotele, motele	27,9	17,0	37,9	23,5	25,8	50,6
U rodziny lub znajomych	46,5	74,5	47,3	17,6	15,6	46,6
Pensjonaty	3,8	3,8	5,6	1,1	3,8	1,4
Kwatery prywatne	2,5	1,0	2,4	5,2	4,2	3,4
Inne	20,5	4,2	8,5	52,7	52,7	1,9

* Niektórzy turyści korzystali z więcej niż jednego rodzaju bazy noclegowej, stąd suma odsetków przekracza 100%.

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

Z bazy typu hotelowego korzystało 52,3% turystów badanych na lotniskach.

Rys. 3. Zróżnicowanie wykorzystywanej bazy noclegowej według środka transportu (%)

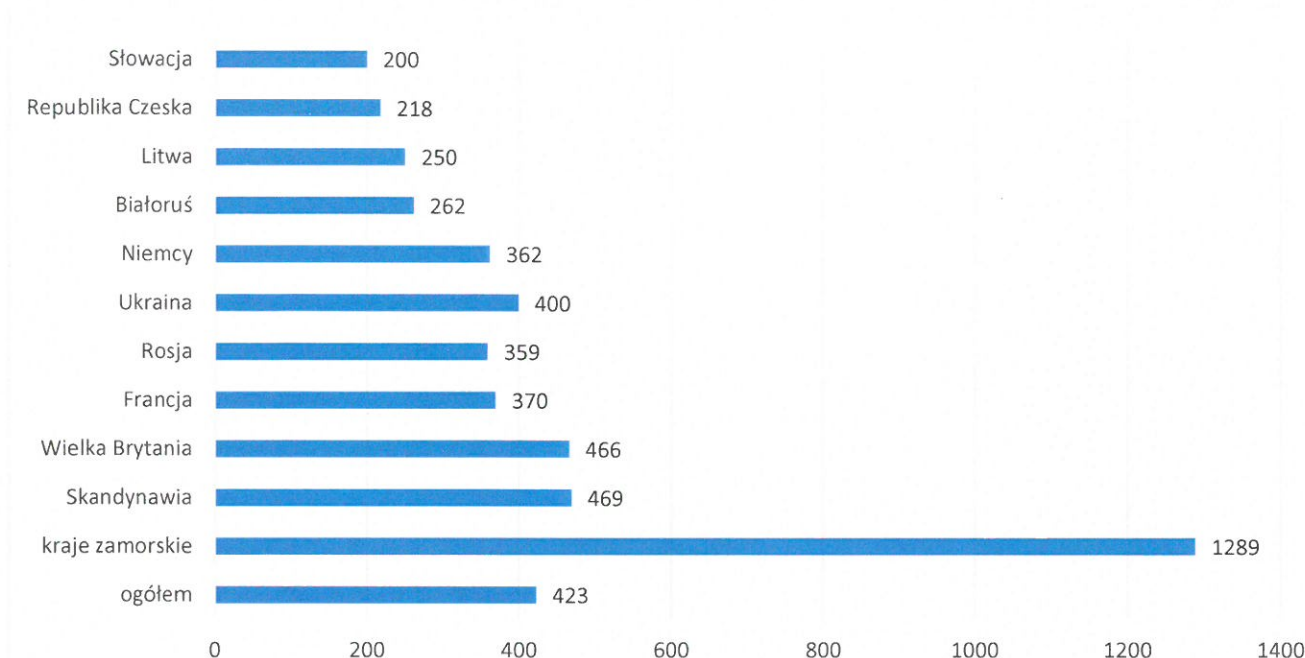

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

II. Wielkość i struktura wydatków turystów

Z badań zrealizowanych w pierwszym półroczu 2015 roku wynika, że przeciętne wydatki turystów poniesione na terenie Polski ukształtowały się na poziomie 423 USD na osobę (więcej o 9% niż w roku 2014) i 70 USD na dzień pobytu – więcej o 27,3% niż w roku poprzednim (obie wielkości to średnie ważone).

Rys. 4. Przeciętne wydatki turystów na osobę w I półroczu 2015 roku w USD (według krajów)

Kraje zamorskie: Australia, Japonia, Kanada, Korea Płd. i USA.

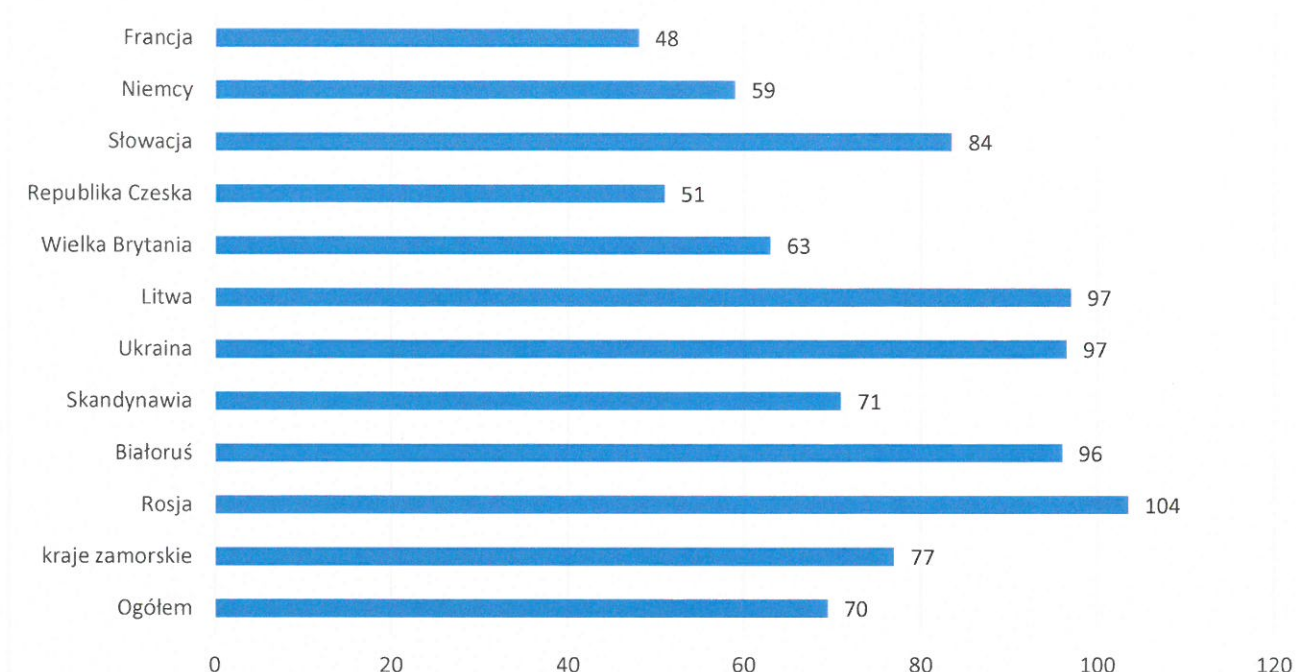
Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

Wzrostowi przeciętnych wydatków na osobę towarzyszy wzrost stopnia ich zróżnicowania według krajów; wydatki te wahały się w granicach od 200 USD (Słowacja) do 1 289 USD (wybrane kraje zamorskie).

W relacji do pierwszego półrocza 2014 roku wzrost wielkości przeciętnych wydatków na osobę zanotowano głównie z Ukrainy (o 37,8%), Litwy (o 33,7%), Niemiec (o 27%), Słowacji (o 23,2%) i Wielkiej Brytanii (o 2,6%). Obserwujemy spadek wydatków nierezydentów ze Skandynawii (o 37,9%), Rosji (o 17,3%), Białorusi (o 12,5%), z krajów zamorskich (o 11,8%) i z Francji (o 9%).

Zbliżone tendencje charakteryzują przeciętne wydatki turystów na jeden dzień pobytu. W pierwszym półroczu bieżącego roku wahały się one w granicach od około 48 USD (Francja) do 104 USD (Rosja).

Rys. 5. Przeciętne wydatki turystów na 1 dzień pobytu w I półroczu 2015 roku (w USD) – według krajów

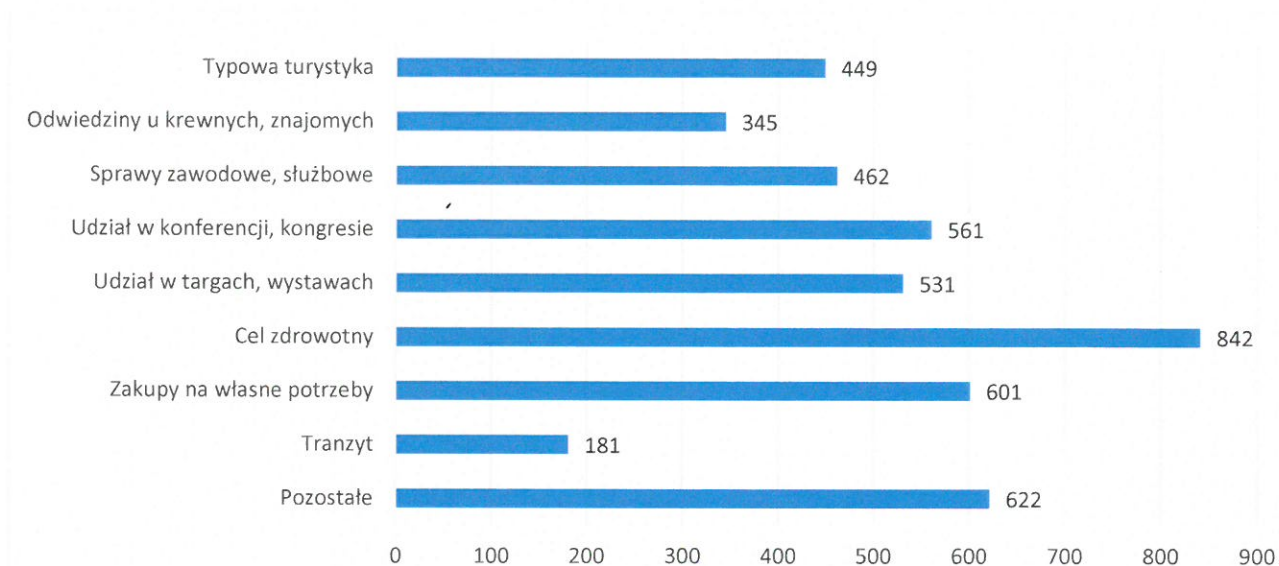

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

W relacji do pierwszego półrocza 2014 roku obserwuje się zróżnicowane tendencje w odniesieniu do szeregu badanych rynków; istotny wzrost wielkości wydatków na dzień pobytu odnotować należy w przypadku Słowacji (o 108%), Niemiec (o ok. 60%), Litwy (o 38,6%) i Ukrainy (o 28,7%). Z uwagi na znaczenie dla polskiej turystyki przyjazdowej, szczególnie korzystny jest wzrost wydatków turystów z Niemiec, natomiast niekorzystny spadek wydatków turystów z Rosji i Białorusi oraz krajów zamorskich.

Ogólne tendencje wzrostowe w zakresie wydatków przeciętnych nie znajdują swojego odzwierciedlenia w wielkości wydatków według deklarowanych celów podróży i miejsca zakwaterowania. Najbardziej spadły wydatki osób deklarujących zdrowotne cele podróży oraz nocujących w pozostałych obiektach. W pierwszym półroczu 2015 roku najwięcej pozostawiały w Polsce osoby wskazujące na przyjazdy w celach zdrowotnych (ok. 842 USD na osobę), następnie w celach służbowych (przeciętnie 518 USD) i w celach typowo turystycznych (449 USD). Warto podkreślić utrzymanie wzrostowej tendencji przeciętnych wydatków turystów podróżujących w celach rodzinnych.

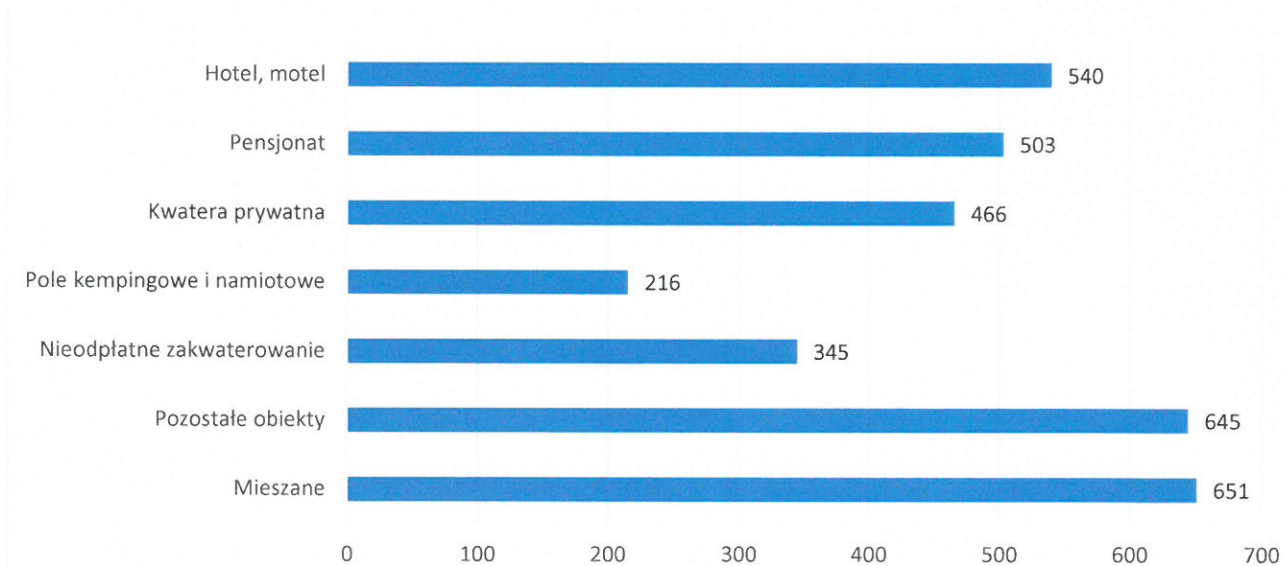
Rys. 6. Przeciętne wydatki turystów w I połowie 2015 roku według celu podróży (w USD)

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

Jeśli chodzi o wydatki według rodzaju bazy noclegowej, z której korzystali turyści, najwięcej pozostawiali w Polsce osoby, które zatrzymywały się na nocleg w różnych rodzajach bazy (pozycja *mieszane* – 651 USD na osobę), następnie nocujące tylko w hotelach i motelach (540 USD), pensjonatach (503 USD) oraz kwaterach prywatnych (466 USD). Najmniejsze sumy pozostawiali w Polsce turyści korzystający z zakwaterowania na polach kempingowych i namiotowych.

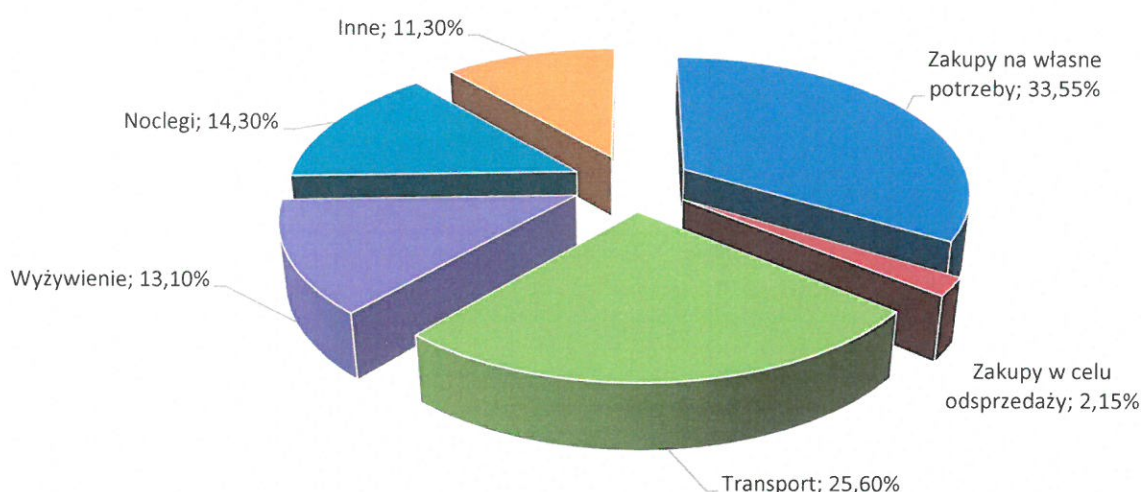
Rys. 7. Przeciętne wydatki turystów w I połowie 2015 roku według rodzaju wykorzystywanej bazy noclegowej (w USD)

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

Rodzajowa struktura wydatków różni się nieznacznie od tej, którą oszacowano dla pierwszej połowy ubiegłego roku. Z uzyskanych od respondentów danych wynika, że przeznaczyli oni więcej środków na transport (wzrost o 1,8 pkt proc.) oraz więcej na wyżywienie (wzrost o 0,7 punktów proc.). Spadły natomiast wydatki na zakupy na własne potrzeby – o 6,5 pkt. proc.

Rys. 8. Struktura wydatków poniesionych przez turystów na terenie Polski w I połowie 2015 roku (w %)

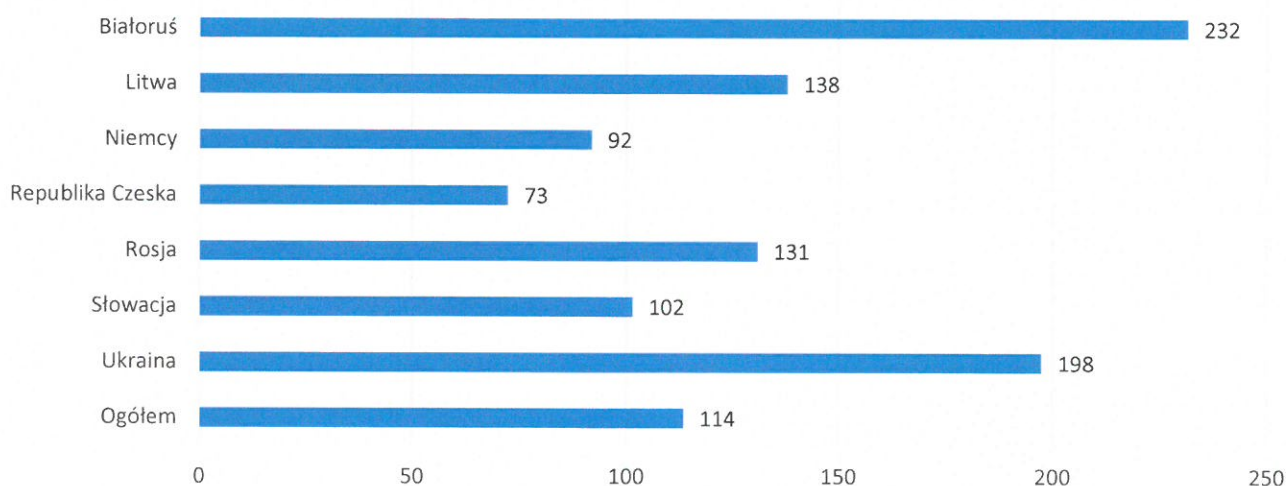

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

III. Wydatki odwiedzających jednodniowych

W pierwszym półroczu 2015 roku przeciętne wydatki osób nie korzystających na terenie Polski z noclegów (odwiedzających jednodniowych) oszacowano na poziomie nieznacznie wyższym niż w roku ubiegłym (ok. 114 USD); jest to średnia ważona. Znacząco jednak zmienił się udział i wielkość wydatków odwiedzających jednodniowych z poszczególnych państw. W tej grupie badanych najwyższe wydatki zadeklarowali nasi wschodni sąsiedzi z Białorusi (232 USD), Ukrainy (198 USD) i Rosji (138 USD), najniższe – z Czech (73 USD). Spadek wydatków dotyczy głównie Rosjan (o 18,6%), Białorusinów (o 15,6%) i Ukraińców (o 9,6%).

Rys. 9. Przeciętne wydatki odwiedzających jednodniowych w I połowie 2015 roku według krajów (w USD)

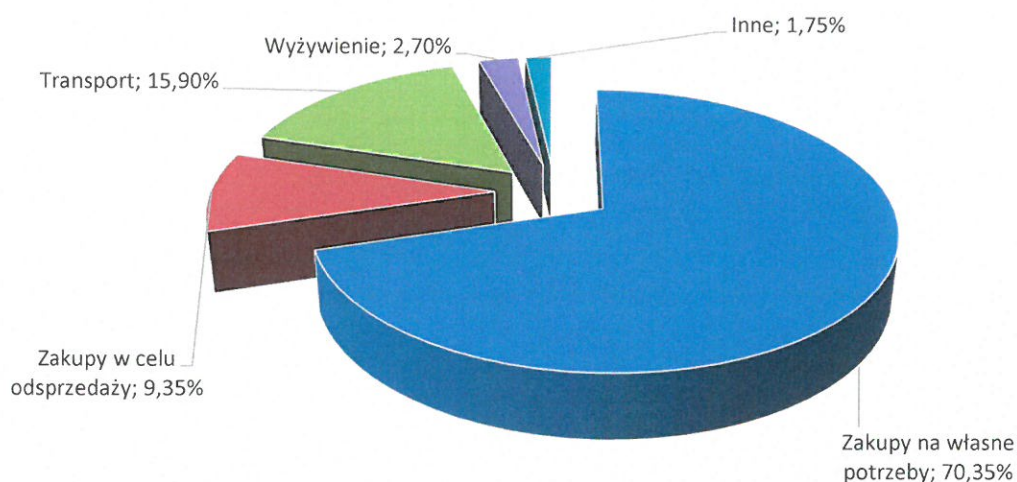

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

Rodzajowa struktura wydatków odwiedzających jednodniowych jest niemal identyczna jak ta, jaką oszacowano dla analogicznego okresu 2014 roku. Podobnie jak w poprzednich latach w pierwszym półroczu 2015 roku największe sumy wydawane były w związku z zakupami na własne potrzeby (70,4% wobec 73,1% w 2014 r., 52% w 2013 r., 51,2% w 2012 r., 48,8% w 2011 r., 48,1% w 2010 r. i 48,5%

w 2009 roku), a następnie na transport (15,9% wobec 12,2% w 2014 r., 11% w 2013 r.; 11,8% w 2012 r., 12,2% w 2011 r., 13,9% w 2010 r.).

Rys. 10. Struktura wydatków odwiedzających jednodniowych w I połowie 2015 roku (w %)

Źródło: opracowano w Departamencie Turystyki na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS-MSiT-NBP.

Udział wydatków na zakupy dokonywane w celu dalszego odsprzedania utrzymał się na poziomie ubiegłego roku i wyniósł około 9,4% (wobec 13% w 2013 r., 14,0% w 2012 r., 17,8% w 2011 r. i 16,1% w 2010 roku). Wydatki te, jako nieturystyczne, powinny być analizowane osobno.

Analiza wyników badań przeprowadzonych w pierwszym półroczu 2015 roku pozwala zwrócić uwagę na kilka ważnych zjawisk:

- W porównaniu z pierwszym półroczem 2014 roku analizowany okres charakteryzuje się wzrostem liczby przyjazdów cudzoziemców (o 5%). Zwiększył się zarówno ruch turystyczny na terenie Polski, jak i przyjazdy odwiedzających jednodniowych.
- Równolegle do pozytywnego trendu w odniesieniu do liczby podróży, obserwuje się wzrostową tendencję w zakresie poziomu przeciętnych wydatków, liczonych w USD: nastąpił wzrost zarówno wydatków turystów (o 9%), jak i odwiedzających jednodniowych (o 6,5%).
- Nastąpiło przeszacowanie udziału poszczególnych nacji w wydatkach turystów; dotyczy to większości krajów ościennych – nastąpił znaczący wzrost wydatków przyjeżdżających z Ukrainy, przy jednoczesnym spadku wydatków turystów z Białorusi i Rosji.

Porównanie oszacowań dla pierwszych półroczy 2014 i 2015 roku pokazuje, że łączne przychody dewizowe kraju (liczone w USD) nieznacznie wzrosły.

**Opracowano w Departamencie Turystyki
Ministerstwo Sportu i Turystyki
Warszawa, listopad 2015 r.**

Ocena przyjazdów do Polski z krajów sąsiadujących ze wschodu: Rosja, Białoruś i Ukraina

W I półroczu bieżącego roku przyjazdy ze wschodu stanowiły prawie 20% wszystkich przyjazdów do Polski oraz 18,3% przyjazdów turystycznych.

W I połowie 2015 roku odnotowano zmiany w liczbie przyjazdów z krajów sąsiadujących z Polską ze wschodu oraz wzrostowe tendencje tych zmian: nastąpił wzrost o prawie 6% w przypadku przyjazdów cudzoziemców ogółem oraz o 3,3% w liczbie przyjazdów turystów.

Przyjazdy do Polski w I półroczu 2014 i 2015 roku (w tys.)

Kraje	2015		2014		Zmiana 2015/2014	
	ogółem	turyści	ogółem	turyści		
Ukraina	4 676	616	3 937	534	-18,77%	15,36%
Białoruś	1 712	384	1 905	386	- 10,13%	-0,5%
Rosja	1 156	421	1 275	456	- 9, 33%	-7,7%

Źródło: opracowanie własne w Departamencie Turystyki na podstawie danych z badań statystycznych w zakresie podróży

Obserwowano różne zmiany w przypadku przyjazdów z poszczególnych krajów. Nastąpił znaczący wzrost zarówno liczby przyjazdów cudzoziemców, jak i turystów z Ukrainy: odpowiednio o 19% i 15%.

O 10% zmniejszyła się liczba przyjazdów cudzoziemców z Białorusi, przy bardzo nieznacznym spadku w przyjazdach turystów.

Malejącą tendencję odnotowano w przypadku przyjazdów z Rosji, zarówno przyjazdów cudzoziemców, jak i przyjazdów turystycznych. W obydwu przypadkach nastąpił spadek przyjazdów: odpowiednio o 9,3% i prawie 8%.

Sąsiedzi ze wschodu w I połowie 2015 roku przyjeżdżali do Polski głównie w celach służbowych i na zakupy. Znaczący odsetek przyjazdów realizowany był w celach turystycznych oraz odwiedzin.

Średnia długość pobytu sąsiadów spoza Schengen wynosiła 2,5 noclegu (88% wszystkich wskazań), czyli znacznie poniżej średniej ogółem dla wszystkich przyjeżdżających (5,1 noclegu).

Turyści z Rosji, Białorusi i Ukrainy przyjazdy do Polski organizowali sobie samodzielnie w 95% przypadków. W trakcie pobytu w Polsce najczęściej korzystali z bazy hotelowej (prawie 26%) oraz u krewnych i znajomych (ok. 16%).

W przypadku turystów z Ukrainy odnotowano wzrost ich przeciętnych wydatków (o 38%) i wyniosły one 400 USD, natomiast w przypadku wydatków turystów z Rosji i Białorusi zaobserwowano spadek odpowiednio o 17% (359 USD) i 12% (262 USD), przy średniej wydatków ogółem na poziomie 423 USD.

Odmierna tendencja miała miejsce w przypadku wydatków odwiedzających jednodniowych: najwyższe wydatki zadeklarowali Białorusini (232 USD), Ukraińcy (198 USD) oraz Rosjanie (138 USD). W strukturze tych wydatków największe sumy wydawane były na zakupy na własne potrzeby.